

FACE PRESS RELEASE

European Federation for Hunting and Conservation

Jakie konsekwencje dla myśliwych niesie za sobą nowe rozporządzenie Komisji Europejskiej dotyczące zakazu używania amunicji ołowianej na terenach podmokłych?

Po miesiącach badań, długich opóźnieniach i powszechnej krytyce ze strony różnych zainteresowanych stron, oczekuje się, że nowe rozporządzenie zakazujące stosowania amunicji ołowianej na terenach podmokłych zacznie obowiązywać od stycznia 2023¹ roku we wszystkich krajach zaliczanych do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Tekst rozporządzenia w różnych językach można znaleźć pod tym linkiem: <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/documents/064660/6/consult>

Większość państw członkowskich Unii Europejskiej wdrożyło już przepisy krajowe w tym zakresie, za wyjątkiem Polski, Irlandii, Rumunii, Słowenii i Malty. Warto podkreślić, że polowanie na ptactwo wodno-błotne nie jest popularne w Słowenii, a z kolei Malta ma bardzo niewiele terenów podmokłych.

Jakie różnice wprowadza to rozporządzenie:

- Definicja terenów podmokłych jest znacznie szersza niż istniejące w przepisach krajowych. Na przykład obejmuje torfowiska z widoczną wodą lub bez niej i potencjalnie pokrywa każdy grunt po ulewnym deszczu
- Co gorsze, wszystkie tereny podmokłe mają wokół siebie stałą strefę buforową wynoszącą 100 metrów. Strzelanie z użyciem amunicji śrutowej ołowianej na terenach podmokłych lub w promieniu 100 metrów od tych terenów podmokłych jest zabronione niezależnie od gatunku, na który się poluje.
- Każdy kto nosi naboje śrutowe w promieniu 100 metrów od terenów podmokłych będzie uznany za winnego czynu strzelania na terenach podmokłych, chyba, że będzie w stanie wykazać, że ta amunicja śrutowa ołowiana przeznaczona jest do innego rodzaju strzelania.

Definicja „terenów podmokłych”

Myśliwi, a także funkcjonariusze organów mających weryfikować przestrzeganie rozporządzenia będą potrzebować jasnych wskazówek, aby zrozumieć na przykład jak postępować z niewielkimi obszarami tymczasowych wód oraz co stanowi torfowisko (w tym leśnictwo na glebach torfowych) do celów niniejszego rozporządzenia. Generalnie brakuje jasności jakich rodzajów torfowisk dotyczyć będzie to rozporządzenie (czy np. torfowiska wysokie lub przejściowe zasilane przez wody opadowe będą wchodzić w zakres rozporządzenia?).

Po szerokiej krytyce ze strony Europejskiej Federacji Stowarzyszeń na rzecz Łowiectwa i Ochrony Przyrody (FACE), jej członków i partnerów, dotyczącej braku pewności prawnej definicji ramsarskiej, Komisja Europejska niedawno zajęła stanowisko, że definicję terenów podmokłych należy interpretować „proporcjonalnie” i należy rozważyć wydanie wytycznych w tym zakresie. Zdaniem FACE jest to konieczne do skutecznego wdrożenia postanowień rozporządzenia. Komisja Europejska stwierdziła również, że władze krajowe są w najlepszej pozycji do tego, by uwzględnić specyfikę

---

¹ Data ta zależy od tego, kiedy dokładnie rozporządzenie zostanie opublikowane w oficjalnym dzienniku UE. Po opublikowaniu rozporządzenie mogłoby zostać zaskarżone do sądów Unii przez państwo członkowskie lub myśliwego uznanego za „bezpośrednio zainteresowanego” spornym rozporządzeniem. Sądy krajowe zajmujące się w przyszłości sprawami dotyczącymi rozporządzenia mogą również zwracać się o wyjaśnienia dotyczące wykładni rozporządzenia do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (tzw. Orzeczenie wstępne). Biorąc pod uwagę niejasność rozporządzenia, jest to konkretna możliwość.

różnych terytoriów i następnie wydać wytyczne dla organów ścigania lub zainteresowanych stron, dotyczące prawidłowej interpretacji definicji terenów podmokłych, zgodnie z celem (ochrony ptactwa wodnego) i proporcjonalności.

Późna interwencja Komisji Europejskiej sugerująca potrzebę wytycznych potwierdza, że definicja obszarów podmokłych stosowana w tym rozporządzeniu jest zbyt skomplikowana, złożona i bez niezbędnych wytycznych. Zarazem wątpliwym jest jednak, czy wytyczne krajowe bądź inne opinie krajowe dotyczące zakresu rozporządzenia są zgodne z ogólnymi zasadami prawa Unii Europejskiej. Wynika to z faktu, że przepisy Unii Europejskiej mają z zasady bezpośrednie zastosowanie (w przeciwieństwie do dyrektyw UE) i nie powinny wymagać dodatkowych wytycznych dotyczących ich stosowania.

Zakaz „posiadania” amunicji śrutowej ołowianej

W sytuacji kiedy myśliwy będzie niósł amunicję śrutową ołowianą w zasięgu 100 metrów od terenu podmokłego, ale nie w czasie polowania na ptactwo wodne, czy strzelania na terenie podmokłym, myśliwi będą mogli udowodnić przy pomocy wszelkich środków akceptowalnych przez organy ścigania, że czynność ta nie związana będzie z polowaniem / strzelaniem na terenach podmokłych. Myśliwy może to usprawiedliwić, mówiąc, że po prostu przechodził przez teren podmokły w celu polowania / strzelania w innym miejscu. Oczywiście będzie to dla myśliwych posiadających przy sobie amunicję śrutową ołowianą wyzwaniem, aby udowodnić, że ich zamiarem nie jest polowanie na terenie podmokłym, ponieważ normalnym jest, że polowanie obejmuje czasowe przekraczanie miejsc wodnych i mokrego terenu. Dla przykładu, kiedy funkcjonariusz organów ścigania spotka myśliwego w zasięgu 100 metrów od terenów podmokłych posiadającego amunicję ołowianą, nie będzie problemem dla myśliwego, aby twierdzić w pozytywnym znaczeniu, że „poluję na kuropatwy, ale gdzieś indziej”; ale w wielu przypadkach trudno będzie mu zaprzeczyć „nie poluję na kaczki na terenie podmokłym i w promieniu 100 metrów od nich”.

Organy odpowiedzialne za egzekwowanie prawa muszą mieć pełną świadomość tego, a także różnych innych przepisów, które chronią podstawowe prawa obywateli. Ten aspekt regulacji należy starannie rozważyć w odniesieniu do egzekwowania na szczeblu krajowym. W związku z tym ważne będzie dla krajowych stowarzyszeń łowieckich domagać się oceny, czy odwrócenie ciężaru dowodu / domniemanie winy jest zgodne z krajowymi konstytucjami, traktatami Unii Europejskiej i Karty podstawowych praw Unii Europejskiej.

Przyszłe działania: Co się musi wydarzyć w okresie najbliższych dwóch lat?

Komisja Europejska musi współpracować z odpowiednimi zainteresowanymi stronami podczas opracowywania szczegółowych wytycznych Unii Europejskiej, aby ostatecznie zapewnić zrozumiałość tego rozporządzenia dla myśliwych i funkcjonariuszy organów mających egzekwować przestrzeganie tego prawa. Z kolei krajowe stowarzyszenia łowieckie muszą współpracować z rządem (poprzez odpowiednie resorty), w celu stworzenia krajowych instrukcji, które w jak największym stopniu spowodują minimalizację wszelkich nieproporcjonalnych konsekwencji wynikających z niejednoznacznej i szerokiej definicji terenów podmokłych. Jednocześnie ważne będzie zbadanie, w jaki sposób nowy przepis dotyczący zakazu noszenia amunicji śrutowej ołowianej na terenie podmokłym może być egzekwowany na szczeblu krajowym bez naruszenia podstawowych praw obywateli.

Krajowe związki łowieckie będą musiały aktywnie działać na rzecz podnoszenia świadomości myśliwych, aby Ci wiedzieli, co ich czeka za najbliższe dwa lata. Krajowe związki łowieckie zwłaszcza w Polsce, Irlandii, Rumunii, Słowenii i na Malcie muszą być szczególnie bardzo aktywne w podnoszeniu świadomości w odniesieniu do rodzaju broni tzn. jakie strzelby nadają się do stosowania śrutu innego niż ołowiany. Organizowanie specjalnych eventów, podczas których testuje się amunicję śrutową inną niż ołowianą były bardzo popularne w niektórych krajach i pozwoliły praktycznie przygotować się myśliwym do tej zmiany.

W odniesieniu do broni palnej krajowe wskazania powinny dotyczyć tego, czy dany kraj jest członkiem CIP, jak najlepiej sprawdzać / testować strzelby, a także jakie mogą być konsekwencje ubezpieczenia myśliwych, jeżeli wypadek zdarzy się

przy użyciu śrutu bezołowiowego². W przypadku strzelb ważne jest aby rozróżnić te, w których śrut stalowy jest dostępny w wielu krajach (kalibry: 10/12/16/20) oraz te w których nie ma (kalibry: 24/28/.410). Oprócz różnych kalibrów strzelby można podzielić następująco:

- Odpowiednie – strzelby przystosowane do użycia śrutu bezołowiowego, bez testowania / modyfikacji,
- Ograniczona przydatność – strzelby, które mogą być używane z ograniczoną gamą naboju bezołowiowych, bez testowania / modyfikacji (np. standardowe ciśnienie, a ograniczony zakres rozmiarów śrutu),
- Nieodpowiednie – strzelby, które obecnie nie nadają się do śrutu stalowego, które wymagają modyfikacji (np. czoków, komory) lub wymiana i / lub testowanie, aby upewnić się, że wytrzymują presję alternatyw.

Generalnie najlepszym rozwiązaniem jest, aby ułatwić i zachęcać myśliwych do sprawdzenia, czy ich strzelby są odpowiednie i przetestować je strzelając do rzutków śrutem bezołowiowym. Większość myśliwych w Europie używa śrutu stalowego, aby być w zgodzie z obowiązującym już w ich krajach prawem, które dotyczy zakazu używania śrutu ołowianego na terenach podmokłych głównie dlatego, że jest w tej samej cenie co śrut ołowiany. Dostępne są inne, droższe opcje amunicji śrutowej z wykorzystaniem bizmutu, czy wolframu.

W celu uzyskania szczegółowych informacji należy skontaktować się z krajowym związkiem łowieckim.

---

² The Commission internationale permanente pour l'épreuve des armes à feu portatives („Stała Międzynarodowa Komisja ds. Badania Broni Strzeleckiej” - CIP) jest międzynarodową organizacją, która została utworzona w celu weryfikacji działań krajowych urzędów ds. bezpieczeństwa broni palnej, w szczególności w celu zagwarantowania wprowadzenia w każdym państwie ustaw i aktów wykonawczych zapewniających skuteczne i jednolite badania broni palnej i amunicji.